

EL TREBALL DOCENT, UN TREBALL INTEL·LECTUAL

Edelmiro Fernández Otero (*)

Durant el 3r trimestre del curs escolars 1992-93 es va dur a terme una campanya de "Revalorització social del treball docent" que a Eivissa es va centrar fonamentalment en dues xerrades-col·loqui. Com a conseqüència d'ambdues, de les converses mantingudes amb els conferenciants i amb diversos companys, voldria aportar algunes reflexions des de la perspectiva d'un professor d'ensenyament secundari d'Eivissa.

En primer lloc, convé ressaltar la necessitat de reflexionar sobre el paper del professor en la nostra societat, la seva funció i posició social. Aquesta reflexió és especialment necessària en temps com els que corren en què la "ideologia professionalista i tecnocràtica del treball docent"⁽¹⁾ s'està fent majoritària, fins i tot entre sectors progressistes del professorat. Per això, front a aquells que fonamenten la revalorització del treball dels/les professors/es en el domini de les tècniques i les destreses de treball a l'aula (arribant a vegades a extrems ridículs quan pretenen que dominem un cert argot "esotèric" que acompanya al discurs de la Reforma), és necessari recuperar per al professorat la imatge i el paper de treballadors i treballadores intel·lectuals que participen en la construcció i reconstrucció de la cultura a la nostra societat, el caràcter social i polític dels ensenyants, i la capacitat i possibilitat per analitzar críticament la manera com es realitza l'ensenyament i les condicions en què es desenvolupa.

En segon lloc, dins el marc de les

10 propostes es parlava de la formació del professorat. Pel que fa a la formació inicial, rebutjam la mentalitat corporativista que suposa tant l'actual com la futura divisió entre diplomats i llicenciats, que mostra una minusvaloració institucional del treball docent en Infantil i Primària. Quant a la formació inicial del professorat d'EE.MM, no hi ha perspectives que s'afronti amb valentia la seva reforma, tot assumint radicalment la frase. "no és suficient saber, s'ha de saber ensenyar el que se sap". Sobre la formació permanent, els centres de professors s'han convertit en gran mesura en una espècie d'oficines descentralitzadores de l'Administració per a la gestió dels seus propis programes, mitjançant cursos que, majoritàriament presenten una notòria manca d'anàlisi crítica.

Per últim, a una altra proposta es parlava d'un professorat valorat socialment i adequadament retribuït. No obstant, la seva remuneració so sembla estar d'acord amb la importància que els poders públics solen apuntar en els seus discursos. Aquesta baixa remuneració té una significació específica a Eivissa i Formentera, ja que aquí la part del nostre salari que s'ha de dedicar a manutenció, vivenda, transport, etc. és superior a la d'altres llocs. Aquesta despesa és major encara pel professorat que no viu habitualment a les Pitiüses, que suposa prop d'una tercera part del professorat de l'ensenyança pública.

Aquesta baixa remuneració en una societat en la qual es revaloren les professions pel seu nivell d'ingressos,

fa a la nostra professió poc atractiva per als joves d'Eivissa i Formentera. Aquest és un factor essencial, encara que no l'únic, en el dèficit de professorat que tenim i que provoca l'alt percentatge d'inestabilitat de les plantilles a la major part dels centres públics de les Pitiüses. Seria necessària una decidida intervenció per part de les nostres autoritats per tractar de modificar la situació.

Finalment, no entenem aquesta campanya com un simple cicle de conferències, sinó com a cosa oberta i dinàmica i en la què seria disitjable la implicació de tots els sectors de la comunitat escolar. □

Professor d'Ensenyament Secundari

⁽¹⁾ Martínez Bonafé, Jaume "Tecnocràcia y control sobre el profesorado" Cuadernos de Pedagogía nº 211